

DECIZIA

Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare
nr. 5 din 26 mai 2023

cu privire la respingerea deciziei organizației din domeniile cercetării și inovării de a conferi
titlul științific de doctor habilitat

În conformitate cu pct. 58, lit. b) al Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice (HG 497/2019), art. 75, lit. f) al Codului cu privire la știință și inovare (LP 259/2004) și prevederile actelor subsecvente și în temeiul solicitării Universității de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” cu privire la confirmarea titlului științific de doctor habilitat în științe ale educației doamnei **RAILEAN Elena** în urma susținerii sintezei lucrărilor științifice publicate (în continuare - lucrare de sinteză) „Managementul teoriei și tehnologiei educației globale într-o diversitate de medii de învățare”, specialitățile: *531.01. Teoria generală a educației; 531.02. Management educațional*, la 28 decembrie 2022 (demersul USPEE nr. UE-174 din 22.02.2023; nr. de înregistrare ANACEC 22 DH-PP din 22 februarie 2023), Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) a inițiat procedura de confirmare a titlului științific de doctor în științe ale educației conferit dnei Railean Elena.

În corespundere cu pct. 41-47 ale Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice (HG 497/2019) (în continuare – Metodologie) a fost efectuată evaluare primară a dosarului pentru confirmarea titlului științific (în continuare – dosar) de către ANACEC (Direcția de evaluare în cercetare și inovare) și, ulterior, dosarul a fost transmis experților evaluatori.

Rezultatele evaluării dosarului și a lucrării de sinteză de către experții evaluatori, realizată în conformitate cu pct. 48-55 ale Metodologiei și cu Regulamentul comisiilor de experți în domeniul cercetării și inovării ale ANACEC (aprobat prin Decizia Consiliului de conducere al ANACEC nr. 4 din 18.12.2018 cu modificările și completările ulterioare), au fost examinate în cadrul ședințelor Comisiei de experți în științe ale educației și psihologie din 13 aprilie 2023 și 18 mai 2023.

În conformitate cu pct. 4 lit. a) din Regulamentul comisiilor de experți în domeniul atestării ale ANACEC, Comisia de experți în științe ale educației și psihologie a decis de a recomanda respingerea deciziei Senatului al Universității de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” de a conferi titlul științific de doctor habilitat în științe ale educației dnei Railean Elena. Pentru această decizie au votat unanim 12 experți, prezenți la ședință.

Comisia de profil în cercetare și inovare în ședința din 22 mai 2023, în conformitate cu pct. 56 și pct. 58 ale Metodologiei, a validat rezultatele evaluării lucrării de sinteză și a susținut recomandarea Comisiei de experți în științe ale educației și psihologie privind respingerea deciziei Senatului al Universității de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” de conferire a titlului de doctor habilitat în științe ale educației dnei Railean Elena, din cauza încălcării prevederilor regulamentare ce țin de respectarea standardelor minime și a conținutului lucrării de sinteză.

Consiliul de conducere al ANACEC, în temeiul pct. 59 al Metodologiei, a atribuțiilor legale pe care le deține și a propunerii Comisiei de experți, validate prin decizia Comisiei de profil în cercetare și inovare, **DECIDE:**

1. Se respinge decizia Senatului al Universității de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” din data de 21 februarie 2023 de a conferi titlul științific de doctor habilitat în științe ale educației doamnei **RAILEAN Elena** în urma susținerii „Managementul teoriei și tehnologiei educației globale într-o diversitate de medii de învățare”, specialitățile: 531.01. *Teoria generală a educației*, 531.02. *Management educațional*, la 28 decembrie 2022.
2. Se atenționează președintele Comisiei de susținere publică a tezei **GORAȘ-POSTICĂ Viorica**, doctor habilitat în științe pedagogice, profesor universitar, pentru acceptarea tezei care nu corespunde cerințelor regulamentare.
3. Direcția evaluare în cercetare și inovare va transmite instituției o Notă de argumentare a respingerii demersului, conform anexei, care este parte integrantă a acestei decizii.

Prezenta decizie poate fi contestată în termen de 30 zile de la data comunicării.

Președinte

Andrei CHICIUC

Secretar general

Sergiu BACIU

Notă de argumentare

a respingerii solicitării Universității de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” cu privire la confirmarea titlului științific de doctor habilitat în științe ale educației doamnei RAILEAN Elena în urma susținerii sintezei lucrărilor științifice publicate „Managementul teoriei și tehnologiei educației globale într-o diversitate de medii de învățare”

La baza deciziei stau încălcări ale prevederilor regulamentare ce țin de respectarea standardelor minime și a conținutului lucrării de sinteză, după cum urmează:

I. Constatăm că tema lucrării de sinteză în științe ale educației la specialitățile 531.01. Teoria generală a educației; 531.02. Management educațional, cu titlul „Managementul teoriei și tehnologiei globale într-o diversitate de medii de învățare” nu este disertabilă. În acest sens, aducem următoarele argumente:

- Nu este și nici nu poate fi stabilit obiectul cercetării, deoarece nu pot fi stabilite finalități măsurabile;
- Încercarea autoarei de a fundamenta o nouă știință a educației – metasistemologie educațională este irealizabilă pentru un cercetător;
- Lucrarea este scrisă la un nivel înalt de abstractizare și generalizare, valorificând un număr exagerat de noțiuni, termeni, concepte, deseori nerelevante pentru cercetarea realizată;
- Aplicarea noțiunii „management” în diferite forme și contexte nu a contribuit la obținerea unor valori teoretice și metodologice, care ar justifica conferirea titlului de doctor habilitat în științe ale educației, la specialitatea 531.02. Management educațional;
- Pretendenta la titlu nu a reușit să definească noțiunile de „managementul teoriei” și „managementul tehnologiei educației globale”, conform titlului enunțat;
- Tema lucrării de sinteză „Managementul teoriei și tehnologiei globale într-o diversitate de medii de învățare” nu coincide cu tema aprobată de Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare (extras din Ordinul 25-PC din 22.12.2020).

II. Analiza actualității temei și a problematicii abordate. În Introducere, actualitatea temei este prezentată parțial, nu este suficient de argumentată în contextul actualității, existenței anumitor probleme cu care se confruntă învățământul general și superior.

Contradicțiile și problema cercetării nu pornesc de la incertitudini reale, nu sunt formulate clar și precis.

De asemenea, identificăm un număr mare de ambiguități și afirmații irelevante pentru a demonstra actualitatea temei de cercetare. Aducem numai câteva exemple.

1) Referitor la **tema lucrării**. Autoarea s-a ambiționat să opereze în temă cu unele concepte, cum este cel de „management al teoriei” și „management al tehnologiei”, care nu se regăsesc în conținutul lucrării sub nici o formă: nici definite, nici argumentate pe parcurs, ci doar numite. Nu este clar ce se are în vedere și dacă poate fi utilizat managementul cu referire la teorie. Cum poate fi condusă teoria? De aici derivă faptul că aceste concepte sunt doar anunțate, însă nu și analizate și interpretate științific.

2) **Rațiunea științifică a cercetării.** Evidentă este incorectitudinea sintagmei *managementul teoriei* utilizate în titlu, prin care autoarea își asumă mai mult decât este posibil pentru un cercetător. Scopul și obiectivele investigației nu indică ce valori (rezultate) științifice măsurabile se intenționează a fi obținute în cercetare. Problema nu pornește de la incertitudini reale din Republica Moldova, este formulată imprecis.

3) Autoarea formulează ideile de bază care constituie nucleul cercetării: a) teoriile sunt valide

în raport cu condițiile mediului și b) mediul de învățare - ... (pag. 6). Din aceste două idei de bază, autoarea face următoarea concluzie: „Astfel, perspectiva metasistemică a proiectării didactice în raport ... validează motivația alegerii subiectului” (citată încheiat).

Aici apar două întrebări:

- de ce metasistemică? Și de ce proiectare didactică?
- de ce teoriile sunt valide numai în condițiile mediului? Rezultă că, de exemplu, teoria curriculum-ului într-un mediu este validă, iar în altul - nu.

4) Nu este clar ce rost are, în cercetarea realizată a) „stabilirea deosebirii dintre „teorie” și „model pedagogic” pentru argumentarea temei de cercetare: „teoria poate fi modificată ... iar modelul ne ajută să înțelegem ceea ce putem observa?” (și ce?”); b) analiza realismului pedagogic și a realismului pedagogic în viziunea lui Antonescu.

5) În textul lucrării se constată **afirmații alogice**, cum ar fi:

- „În politicile educaționale globale s-a cristalizat un nou model (ce fel de model?) de management educațional ...” (nu există un model unic de management educațional);
- În Republica Moldova educația globală este descrisă din perspectiva ... (descrisă de cine?);
- „Analiza critică a lucrărilor elucidate permite a afirma că educația globală nu constituie un simplu impact al globalizării asupra educației și, respectiv, educația globală nu poate fi realizată în mediul educațional școlar” (pag. 8).
- „... iar mediul educațional s-a extins la dimensiuni „planetare”” (pag. 8);
- De la informatizarea școlilor la politicile educaționale ... (pag. 7);
- Pedagogia constructivistă (poate teoriile constructiviste ale învățării: J.Piaget, J.Bruner, L.Vîgotskii?);
- Idealizarea noilor educații în Republica Moldova (de cine?).

6) Autoarea afirmă că **scopul lucrării** constă în conceptualizarea și fundamentarea științifică a managementului teoriei și tehnologiei educației globale într-o diversitate de medii de învățare, fapt care nu este realizat, constatare făcută în baza celor menționate mai sus referitor la managementul teoriei și tehnologiei educației. **Scopul** nu este corect formulat, nu se indică ce rezultat se preconizează a fi obținut în procesul cercetării; **obiectivele cercetării** nu indică concret ce trebuie de făcut pentru a atinge scopul; nu sunt clare, și nici verificabile. De asemenea, scopul și obiectivele arată asupra elaborării teoriei design-ului metasistemic al învățării, fundamentarea epistemologică, elaborarea și descrierea căreia este foarte modestă. Se constată că această presupusă teorie nu include elementele unei teorii, nu are o structură și conținut esențializat clar. Din acest punct de vedere semnificația teoretică este discutabilă.

7) În **obiectivele lucrării** nu se regăsește cercetarea rolului și impactului ecranelor digitale asupra calității proiectării învățării și a tehnologiei educaționale, precum și specificul predării, învățării și evaluării în diversitatea mediilor de învățare și impactul tehnologiilor digitale asupra duratei și calității studiilor universitare, în schimb autoarea menționează rolul acestora în noua direcție de cercetare - așa-numita metasistemologie educațională.

8) **Ipoteza cercetării** nu are nimic comun cu tema lucrării de sinteză. De regulă, ipoteza se formulează în raport cu scopul cercetării, finalitatea cercetării sau proces. În cazul lucrării vizate, ipoteza este formulată abstract, reprezintă o afirmație alogică, nu are valoare practică și nu este verificabilă, nu reflectă mecanisme reale de realizare a scopului cercetării, reflectă o afirmație noninteligibilă, este imposibil de verificat și, respectiv, nu poate avea valoare practică pentru învățământul general și superior. Toate acestea constituie argumente pentru a afirma că prin această lucrare, nu poate fi obținut titlul științific la cele 2 specialități solicitate.

9) **Semnificația științifică a investigației** este neargumentată deoarece cercetarea prezentată în lucrarea de sinteză nu reflectă o concepție logică, descrisă în monografiile

pretendentei (cu atât mai mult că acestea sunt publicate fără a fi recomandate de către instituții autorizate în activitatea de cercetare). Nu se respectă condiția de științificitate a informațiilor, autoarea operând cu un limbaj pedagogic care mai degrabă prezintă expresii metaforice, decât sintagme științifice acceptate în comunitatea pedagogică (managementul educației globale, managementul strategiilor metacogniției, managementul manualelor, managementul modelelor ecosistemice (deosebit de stranie fiind afirmația - managementul teoriei) etc.

10) În **semnificația teoretică** a lucrării, autoarea face referire la elaborarea teoriei design-ului metasistemic al învățării, adică ca domeniu principal apare învățarea, nu managementul. De asemenea, autoarea demonstrează insuficient semnificația teoretică a cercetării prin fundamentarea epistemologică a managementului teoriei și tehnologiei educației globale prin elaborarea teoriei design-ului metasistemic al învățării, definitivarea ariei de cercetare în metasistemologia educațională. În prezentarea conținutului cercetării autoarea operează cu sintagme pseudoștiințifice (metamemorie, elevocentrism, cetățean global, hiperconectivitatea, metaabilitate, metaversul, macroparadigme etc.).

11) **Confirmarea caracterului de noutate și originalitate.** Ideile dezvoltate în cercetare incluse în descrierea noutății și originalității științifice se referă la rezultatele principale noi (*raționalizarea abordării metasistemice; descrierea teoriei design-ului metasistemic al învățării; conceptualizarea managementului cunoștințelor/ experiențelor metacognitive; analiza metasistemică a modelelor ecosistemice; sinteza managementului strategiilor de evaluare*), care nu contribuie la instituirea noii direcții de cercetare metasistemologia educațională. Denumirea compartimentului „Rezultatele principale noi”, care ar conduce la instituirea direcției noi de cercetare - nu este întemeiată, deoarece rezultatele enumerate nu sunt noi, și suficient de argumentate și fundamentate pentru o lucrare de postdoctorat, care trebuie să conțină rezultate principale noi pentru știință și practică, care determină soluționarea unei probleme științifice complexe, de importanță majoră (pct. 6, [HG 497/2019](#)): raționalizarea abordării metasistemice în design-ul învățării și managementul educațional; analiza metasistemică a modelelor ecosistemice ale învățării și comunicării; analiza specificului managementului strategiilor de evaluare. Rămâne neclară semnificația sintagmei care prezintă noua direcție de cercetare.

12) Prin textul lucrării autoarea încearcă să demonstreze **respectarea principiilor cercetării științifice**. Din punctul de vedere al experților, inadvertențele stilistice și ambiguitățile științifice înregistrate în text nu permit a confirma respectarea principiilor demonstrației, utilității și a principiului metodic.

13) **Epistemologia cercetării** este asigurată de analiza unor suficiente documente și surse consultate, interpretarea acestora, însă, nu conține descrierea fondată științific a rezultatelor unor reflecții epistemologice exigente.

14) **Metodologia cercetării științifice** constituită din metode adecvate de culegere și prelucrare a informațiilor nu a condus la conceptualizarea corectă a cercetării la nivelul scopului și a obiectivelor cercetării. Din această perspectivă se constată caracterul alogic al concepției cercetării.

15) **Valoarea rezultatelor științifice.** În concluziile generale, autoarea recunoaște în semnificația termenilor metaforici, utilizați la timpul viitor (pag. 68): *„Inițierea studiilor longitudinale în metasistemologia educațională ar permite comprehensiunea modului în care paradigmele, teoriile și modelele învățării cu privire la conceptele de cunoaștere, competențe, strategii de planificare, monitorizare, evaluare, strategii de învățare cu succes, strategii de control extern, se schimbă în timp, precum și pentru a examina modul în care aceste **metafore** relaționează între ele în timpul profesionalizării cadrelor didactice”.*

16) **Implementarea rezultatelor cercetărilor** nu este clară, fiind menționat că acestea au fost implementate în cadrul proiectelor științifice, educaționale și editare de carte științifică, la

elaborarea cursurilor de formare continuă a profesorilor și design-ul metasistemic a cursurilor universitare, precum și prin indexarea lucrărilor științifice în SCOPUS și WoS.

17) **Experimentul pedagogic** este conceptualizat neclar, datele prezentate fiind nereprezentative temei pentru obținerea titlului științific de doctor habilitat (pag. 48-49) și irelevante (Fig. 3.23-3.26) etc. Reprezentările grafice sunt irelevante temei cercetate (Fig 2.13, 2.14), iar Tab. 2.3 *Asemănările și diferențele dintre manualele deschise și tradiționale* nu e demn de a fi prezentat în lucrare, care pretinde la obținerea titlului de doctor habilitat. Din aceste rațiuni, nu putem aprecia cercetarea ca inovatoare, iar rezultatele cercetării – originale și utile pentru învățământul general și superior din Republica Moldova.

18) **Discursul și limbajul științific** este empiric (la nivelul constatărilor neargumentate), autoarea încercând să-și certifice identitatea cercetării prin folosirea excesivă a prefixului „meta”: metasistem, metodologie, metamemorie, metacogniție, eledesignul metasistemic, ecosistem global, cetățean global, metasistemologia, antropocentrism, continuumul mediului, hiperconectivitatea, ecologia cunoașterii, metaabilitate, metaparadigme, macroparadigme, metadata, mentenanța etc. Autoarea lansează afirmații incorecte din punct de vedere științific. De exemplu: „*Metasistemologia educațională prezintă un domeniu nou al cercetărilor inter- și transdisciplinare la frontiera dintre pedagogie și management educațional*”, cunoscut fiind faptul, că managementul educațional este o știință pedagogică.

19) În lucrare, se atestă unele afirmații gratuite sau chiar greșite: obiectivele cercetării includ argumentarea obiectivelor cercetării (pag. 4); Pedagogia critică este o parte a filosofiei (pag. 28); cadrul de referință al teoriei managementului (pag. 24) etc. Totodată, menționăm și **avalanșe de termeni**:

- Managementul educației globale; Managementul educațional; Managementul strategiilor metacogniției; Managementul cunoștințelor; Managementul învățării; Managementul manualelor; Managementul teoriei; Managementul cunoașterii; Managementul sustenabil; Managementul calității; Managementul modelelor ecosistemice.
- Metasistem, epistemologie, gnoseologie, ontologie, metodologie, metamemorie, metacogniție, elevocentrism, designul metasistemic, ecosistem global, cetățean global, metasistemologia, antropocentrism, continuumul mediului, hiperconectivitatea, ecologia cunoașterii, metaabilitate, metaversul, metaparadigme, macroparadigme, metadata, mentenanța etc.

III. Analiza aparatului științifico-categorial al cercetării

1) Este nevoie, în primul rând, de analizat substanța temei de cercetare, care are trei elemente-cheie: managementul teoriei, managementul tehnologiei educației globale și diversitatea mediilor de învățare. În acest context apar mai multe întrebări:

- ce reprezintă managementul teoriei (definiția și caracteristicile)?
- ce reprezintă managementul tehnologiei educației globale și dacă există așa fel de tehnologie?
- care este obiectul cercetării (el nu este formulat)?
- care sunt finalitățile cercetării în raport cu tema de cercetare? Și ele trebuie să aibă un caracter global?

2) Noutatea și originalitatea științifică a lucrării, dar și semnificația teoretică sunt enunțate, dar nu și formulate/ concretizate, explicate. Ca exemplu: „conceptualizarea managementului cunoștințelor”. De ce nu a teoriei, conform temei de cercetare; raționalizarea abordării metasistemice a managementului educațional (de ce nu a managementului tehnologiei educației globale, conform temei de cercetare)?

3) În lucrare nu se regăsește explicație în ce constă teoria design-ului metasistemic al învățării?

IV. Analiza capitolelor lucrării de sinteză

Lucrarea este constituită din trei capitole, concluzii și recomandări. În fiecare capitol al lucrării se operează cu un ansamblu divers de noțiuni și concepte, însă acestea nu reflectă, în fapt, o bună parte din intenția autoarei în raport cu scopul cercetării.

1) Capitolul 1. Fundamente epistemologice ale managementului teoriei și tehnologiei educației globale este dedicat analizei diferitor abordări privind „educația globală”, sisteme educaționale deschise, impactul ecranelor digitale asupra teoriei managementului educațional etc. În acest context, doctoranda nu ne convinge că educația globală (dacă ea are o definiție clară) și educație pentru societate globală sunt sinonime, sau poate fenomene diferite? Dacă este educație globală, înseamnă că este și educație nonglobală, cetățean global și cetățean nonglobal. Apare întrebarea: cât e de argumentată trecerea de la abordări fundamentale a globalizării la proiectarea manualelor digitale (pag. 15).

În continuare, autoarea trece la analiza efectului deschiderii sistemului educațional și științei deschise. În acest sens, autoarea face o afirmație cel puțin stranie: „Pentru sistemul educațional deschis este aplicabil modelul (care model?) de management al cunoașterii”. Management al cunoașterii se aplică în orice sistem educațional (este o axiomă).

Rămâne neclar, care este raționamentul analizei impactului ecranelor digitale asupra teoriei managementului educațional în acest capitol – fundamental. Totodată, în acest capitol, autoarea așa și nu a formulat definiția noțiunilor „managementul teoriei” și „managementul tehnologiei educației globale”, conform titlului capitolului.

2) Capitolul II. Teoria designului metasistemic al învățării (de ce nu a educației globale – în raport cu tema de cercetare?). Problema designului metasistemic - autoarea abordează din perspectiva diferitor paradigme – abordare paradigmatică (menționăm că acum suntem în epoca postparadigmatică). Tot în acest capitol autoarea vorbește despre „manuale deschise” și tradiționale, despre pedagogia STEAM, despre diferite metode de cercetare și de studiere a managementului tehnologiilor educației globale.

În subcapitolul 2.1. (pag.13-23) sunt atestate 22 de noțiuni și concepte din domeniul educației, fără o pătrundere analitică în esența acestora (educație globală, cetățean global, evoluții digitale, tehnologiile 3D, proiectarea managementului digital, sisteme închise/ deschise, instruire cu feedback, modele de management al cunoașterii, știință deschisă, mediu digital, ecrane digitale, management educațional, umanism/ transumanism, interfața utilizatorului, designul instrucțional, ecologia cunoașterii, sustenabilitatea educației, medii de învățare reale/virtuale, formarea continuă a cadrelor didactice, abordare metasistemică, designul învățării, managementul învățării). Tot așa stau lucrurile și în celelalte părți ale lucrării.

La pag. 25, în 2.2.1, atestăm titlul „Cadrul de referință al managementului teoriei și tehnologiei educației globale”, care începe cu afirmația că „Metodologia de cercetare a managementului teoriei și tehnologiei educației globale se realizează în cadrul unei paradigme”. Tot la pag. 25, se mai spune că „Putem afirma că metodologia managementului teoriei și tehnologiei educației globale este un set de principii, strategii și metode care oferă în egală măsură profesorului și educabilului calitatea de designer și /sau manager al traseului învățării. De aici reiese că competența, ca ansamblu al cunoștințelor, abilităților și atitudinilor, nu are o formă desăvârșită”. Și cam atât cu referire la managementul teoriei și tehnologiei educației globale.

În continuarea lucrării (pag. 26-37), se prezintă delimitările metasistemice, studiul în cercetarea inteligenței, dinamica metadatelor privind inteligența, tendințe globale în managementul educației, metasistemul învățării cu manuale deschise, pedagogia STEAM, anumite date de constatare privind percepția tehnologiei educației globale a diferitor subiecți.

La pag. 38-54, sunt abordate probleme ce dezvoltă managementul metacogniției și a

strategiilor învățării cu succes (cu anumite date de constatare). În continuare, se descriu unele strategii de evaluare.

3) În Capitolul III. *Managementul metacogniției și al strategiilor de învățare cu succes* autoarea a încat să elucideze specificul metacogniției și a strategiilor de învățare cu succes, și face acest lucru la un nivel înalt de abstractizare, structurând și unele afirmații contradictorii. De exemplu:

- „strategii metacognitive nu pot fi separate de managementul timpului, managementul învățării” (este o axiomă, interesant cine le separă?; se cunoaște că strategiile metacognitive includ: strategii de planificare, de control, de reglare);
- „cunoștințele metacognitive se regăsesc în taxonomia lui Bloom” (taxonomia respectivă este axată pe obiective);
- competențele-cheie promovate de Consiliul Europei (2018) și competențele care includ elementele: savoir-dire, savoir-faire și savoir-être promovate de UNESCO reprezintă două abordări separate.

În continuare găsim caracterizarea diferitor aspecte, în multe cazuri mai puțin coerente cu problema cercetării: managementul modelelor ecosistemice, leadership-ul educațional, managementul conflictului, plagiatul, licențiere și utilizarea adecvată a manualelor digitale, managementul strategiilor de evaluare, managementul calității etc.

V. Publicațiile la tema lucrării nu întrunesc cerințele regulamentare: monografiile nu sunt aprobate spre editare de instituții superioare de învățământ, iar cea la tema tezei („Managementul strategiilor metacognitive”) nu are volum de 7,0 c.a., minimumul prevăzut de cadrul normativ. Conform pct. 11 al [Recomandărilor privind elaborarea și susținerea tezei de doctor habilitat/ lucrării de sinteză](#), aprobate prin Ordinul ANACEC Nr. 10-A din 25 februarie 2021: „Lucrarea de sinteză trebuie să redea cu acuratețe, într-un mod util și logic, informația din publicațiile științifice ale autorului, să fie bine structurată, să conțină o perspectivă nouă asupra problematicii tratate. Lucrarea de sinteză promovează ideea autoarei și o justifică. Sinteza realizată trebuie să fie una de fond, bine argumentată”. Lucrarea dnei Railean E. se bazează pe 86 de surse bibliografice, din care: 52 de publicații aparțin autorilor diferiți, 31 - aparțin autoarei și sunt publicate în perioada postdoctorală, iar altele 3 nu corespund cerințelor regulamentare, deoarece au fost editate în perioada studiilor doctorale.

VI. Respectarea eticii profesioniștilor. Autoarea operează cu afirmații nefondate, de exemplu: „În școală competențele sunt evaluate prin metode tradiționale” (pag. 36); „Din perspectiva teoriei design-ului metasistemic al învățării, *„gândirea metasistemică este un tip de gândire critică, specificul căreia constă în neliniaritatea expansiunii ideii în mai multe direcții prin ieșirea din zona de confort și identificarea vizibilului în invizibil pentru a identifica cea mai realistă soluție”*” (Livingston - Ibidem, pag. 35) (pag. 41).

VII. Calitatea susținerii. Răspunsurile la întrebări, ca și integral textul lucrării de sinteză, sunt absolut abstracte, discutabile din punct de vedere științific și neverificabile practic.

VIII. Aprecierile și concluziile Comisiei de experți:

- Lucrarea evaluată este scrisă la un nivel înalt de abstractizare și generalizare, valorificând un număr exagerat de noțiuni, termeni, concepte, deseori nerelevante pentru cercetarea realizată. Considerăm că acest fapt nu a permis autoarei să formuleze clar obiectul cercetării și finalități măsurabile, iar încercarea de a fundamenta o nouă știință – „metasistemologie educațională” - este o încercare prea îndrăzneată și iresponsabilă. Nu este cunoscut nici un

caz când o persoană a fundamentat o nouă știință (să nu să se confunde cu o nouă teorie), dar sunt cunoscute clar condițiile când un fenomen poate deveni „știință”.

- Aplicarea noțiunii „management” în diferite forme și contexte n-a dus la obținerea unor valori teoretice și metodologice care ar asigura condiții de a obține titlul de doctor habilitat în științe ale educației, specialitatea 531. *Management educațional*.
- În Concluziile generale, autoarea afirmă că „Teoria Design-ului Metasistemic al Învățării a fost validată prin metoda tabulării metadatelor”, fapt care invocă o dezorientare a acesteia în ceea ce privește validarea unei teorii. Autoarea utilizează un șir de noțiuni privind managementul, însă fără a dezvălui semnificația acestora în contextul cercetării personale: managementul științei, managementul învățării, managementul metacogniției, managementul competenței, managementul modelelor etc.
- Prin urmare, nu poate fi apreciată semnificația științifică a investigației, cercetarea prezentată în lucrarea de sinteză nu reflectă o concepție logică, descrisă în monografiile autoarei, conținutul lucrării nu redă tema, extrem de largă, și nu asigură realizarea scopului cercetării, care orientează spre un proiect de cercetare insuficient pentru obținerea titlului științific de doctor habilitat.